SZERKESSZÜNK EGYÜTT!

Mikor halunk meg?

Hátborzongató a kérdés, de mi mást kérdezhetnénk önmagunktól, a vasúttól és a közlekedési utakat építő, valamint karbantartó vállalattól. Ugyanis valahányszor Kisbér felé visz az utunk, felötlik bennünk a szorongató kérdés: Mikor halunk meg?

Meddig veszélyezteti még a közúti és a vasúti közlekedést a Pápa felőli falurészen lévő vasúti átjáró? Akkora gödrök — így, többesszámban! — vannak a sínek mentén és az úttest teljes szélességében, hogy Trabanttal már elvész benne az ember.

Igaz, sorompó nélküli vasúti átjáró előtt illik lefékezni, megállni, körülnézni, újra indulni, de...

Mire újra megindul az ember, és nagy nehezen átvergődik a hatalmas gödrökön, minden pillanatban a nyakán lehet a vonat. Sietni nem tud, tengelytörés nélkül aligha úszná meg. Marad tehát a cimbeli kínzó kérdés... Persze, felötlik még az utazóban az is, hogy talán nem is olyan nagy költséggel és munkával megjavíthatnák a vasúti átjárót.

Ha akarnák!

G. B.

Motorkerékpár-szerviz

Alig múlt reggel hat óra, s már ötödiknek érkezem a tatabányai Delta Ktsz motorszervizének modern épülete elé. Egymás után jönnek a különböző gyártmányú — Java, Pannónia, Riga, stb. — motorkerékpárok.

Az érkezőket már az első pillanatban csalódás éri, mert a munka itt csak nyolc órakor kezdődik. Mit tehet a motoros? A nyitásig beszélget, dicséri motorját, gyártóját.

Nyolc óra előtt érkeznek a szerelők, legtöbbjük fiatal. Sebaj, bíztatjuk egymást, fő, hogy értsék a szakmájukat. Azt ajánlják, Jancsihoz menjek, ő igen jól dolgozik. Pista bácsi műhelyvezetőhöz kerülök (elnézést a megszólításért, tőlük vettem.) Elmondom motorom hibáját. Nincs alkatrész, menjek két hét múlva — kapom a választ.

A modern épületet mindjárt nem találom bizalomkeltőnek. Rögtön felfedezem a hibáit. Nincs műszeres ellenőrzés. A szerelők görnyedve, guggolva javítják a beteg motorokat. Meglepődöm, amikor az előttem lévő motor tulajdonosának azt tanácsolják, vegye meg ő az alkatrészt, az iroda blokk ellenében kifizeti neki, aztán beszerelik.

Ezek után nem állhatom meg észrevétel nélkül. Jó lenne, ha korábban, hat órakor kezdenének, s szerintem a szerviznek kellene beszereznie a szükséges alkatrészeket. És végül; mivel egyre több motor lesz a megyében, Dorogon is elkelne egy motorszerviz, hogy ne kellene 40 kilométerre menni a garanciális javítás miatt — s ráadásul hiába.

H. J.
Lábatlan II.

ÜNNEP

Dadon csütörtökön rendezték meg az öregek napját. Úttörőruhába öltözve kísértük el a falu idős embereit a művelődési otthonba, az ünnepség színhelyére. Mi rövid műsorral szórakoztattuk, a tömegszervezetek vezetői pedig köszöntőt mondtak, és megvendégelték az ünnepelteket.

Tőzsér Judit
úttörőriporter

„Diskuráljon a tsz parasztjaival'

Múlt hétfőn — 20-án — reggel 14 köteg zsákot vittünk feladni a kisbéri vasútállomásra. A raktári átvevő nem fogadta, azt mondta: még nincs nyolc óra. Egy másik dolgozó mégis lemérte a zsákot, hívta az átvevőt, de ő nem jött.

Közben elmúlt nyolc óra, és szóltam neki, miért csinál ilyen dolgot, egy gép és három ember várt rá itt, ezt el lehetne intézni másképp is. Semmi közünk egymáshoz — válaszolta elutasítóan. Majd mikor kimentem a raktárból a sofőrtől megkérdezte, ki vagyok én. Feleletére — hogy tsz-elnök — megjegyezte: mondja meg neki, akkor diskuráljon a tsz parasztjaival. Ugyan mi szükség volt erre a megjegyzésre?

Darabárut feladni, vagy átvenni a környéken csak Kisbéren lehet. Mivel a feladnivaló mennyisége rendszerint kevés, a szövetkezetek ezt az utat más fuvarral próbálják összekötni. Így viszonylag korábban indulnak, vagy később jönnek visszafelé. Volt rá eset, hogy a gépkocsivezető két órára ért oda, s akkor már nem vették fel a darabárut.

A termelőszövetkezetek érdeke azt kívánná, hogy a darabáruk feladási ideje reggel valamivel korábban kezdődjön, délután pedig legalább négy óráig tartson. S addig is amíg ez megvalósul, ne nehezítsék a munkánkat ilyen furcsa, merev magatartással.

Takács Ferenc, a rédei
Új Élet Tsz elnöke

Tiszta levegőt szeretnénk szívni!

Községünk területén fekszik a 100 éves múltú cementgyár. Ez az elismerten fontos létesítmény azonban igen sok kellemetlenséget okoz az egész környéknek, amit az illetékesek valószínűleg nagyon jól tudnak, csak éppen intézkedést nem tesznek a megszüntetésére.

A gyár által kifújatott cementpor veszélyezteti az egész — mintegy hatezer lélekszámú — község lakóinak egészségét. Ezen belül főleg a csecsemőket, akiket a kismamák kivisznek ugyan délutánonként levegőzni, de a szennyezett levegő többet árt nekik, mint használ. És itt vannak a növények, amelyeket gondosan elültetünk, de sok hasznunk nincs belőle, mivel a cementpor teljesen rákött, és így a növény nem fejlődik.

Hiába takarítjuk lakásunkat, behordjuk a cementport és a padlón a lábnyomok szabályosan látszanak. Egyenesen képtelenség ágyneműt kirakni, vagy mosott ruhát az udvaron szárítani.

Ezeket a hátrányokat főleg nyáron tapasztaljuk, amikor többet tartózkodunk kint, de a télen leesett friss hó, ami 1—2 órán belül szürkés színű lesz, szintén jól mutatja a szennyeződés mértékét.

Örülünk annak, hogy van községünknek egy ilyen jelentős gyára, hiszen sok családnak ad kenyeret a községben és a környéken. A technika mai fejlődése idején azonban elképzelhetetlen, hogy nem lehet megóvni a lábatlaniakat a cementgyár szennyes porától.

Fábián N. Lajosné
és további 20 aláírás

Lili néni

Gyermekkoromban láttam utoljára Lili nénit. Tisztán élt bennem azóta is a kép: fején bizonytalanul ül kendője, s ő nem fogy ki a szebbnél szebb mesékből. Sohasem mérges, akármilyen csintalanságot követünk is el. Azóta is sajnálom, hogy olyan messze kerültünk egymástól.

Nagyon vártuk hát, amikor sok év után most Lili néni végre rászánta magát a nagy útra, és eljött hozzánk. Ugyanolyan maradt, amilyennek emlékezetemben élt: Nagy volt az öröm amikor megérkezett.

Vacsora és sok-sok beszélgetés után leültünk a televízió elé, miután kiderült, hogy a híradót Lili néni sem mulasztaná el a világ kincséért sem.

Peregnek a képek: tanácskozik a VII. Szakszervezeti Világkongresszus, fokozódó nyomás Nixonra, megélénkült a harci helyzet Vietnamban...

Egyszercsak észreveszem, hogy Lili néni a zsebkendőjét szorongatja és szipog.

— Tudod, az emlékek... Felzaklatott a viszontlátás, az én öreg szívem már az örömöt is nehezen viseli el — próbálta elütni a várható kérdést. De rögtön kitört belőle a sírás.

— Nem akartam ünnepronto lenni, s tényleg az utazás izgalma s ez a kedves viszontlátás teszi, hogy ilyen érzékeny vagyok, hamar sírok. Más emlékek fojtogatnak engem, amikor a katonák menetelését látom. Eszembe jut 1944 ősze, a koncentrációs tábor, és ez mindig félelmet ébreszt bennem. Neked nem beszéltem róla, minek mondtam volna ezt el egy gyereknek. Pedig min mentem keresztül... Szégyellem, hogy most nem tudtam parancsolni magamnak, de látod, ezek a borzalmak a legbékésebb percekben is kísértenek. Ne haragudjatok rám érte...

Dehogy haragszunk Lili nénire. Azokra viszont annál inkább, akik még 25 év múltán is így tudják nyugtalanítani ezt a drága, aranyos öregaszszonyt, s most is valamenynyiünk békéjét fenyegetik.

D. D.-né

Gyűlés — nyereménnyel

Az esztergomi fogyasztási szövetkezet gyűléseket rendez a működési területén lévő községekben. Ezeken a gyűléseken az új alapszabályt, a szövetkezet „belső alkotmányát" ismertetik. Jellemző a szövetkezeti tagok érdeklődésére, hogy az eddig megtartott részközgyűléseken — Dágon, Ünyon és Máriahalomban, — megteltek a kultúrtermek. A megjelentek élénk figyelemmel kísérték mind az új alapszabálytervezet ismertetését, mind az igazgatósági és intézőbizottsági beszámolókat.

A hozzászólásokból kitűnt, hogy a szövetkezeti tagok elégedettek az esztergomi fogyasztási szövetkezet működésével. Joggal kifogásolták viszont, hogy sem a hagyományos, sem az olajtüzelésű kályha nem kapható jelenleg. Beszerzésük igen vontatott.

A részközgyűlés közönsége örömmel fogadta a tárgynyereménysorsolás értékes nyereményeit. A gyűlés végeztével a szövetkezet „Szocialista kultúráért" kitüntetett népi tánccsoportja műsort mutatott be Dobránszky Béla vezetésével. A dági és ányi műsorban fellépő Lehnerné, Tatár Jolán szép magyar nótái nagy sikert arattak.

Földes Vilmos
Esztergom

Miért bántják a síremlékeket?

Mindig szomorúan olvastuk az újságban megjelenő leveleket, hogy ellopták a sírokról a virágokat.

Mi, sajnos még ennél is bántóbb esetről írunk most. Október 11-én reggel megdöbbenve fogadtuk a hírt — a közlést ezúton is köszönjük —, hogy az Ótelepi temetőben ledöntötték szeretteink síremlékét. Azonnal a temetőbe mentünk, és magunk is meggyőződtünk a valóságról.

Nem tudjuk, kik és miért végeztek ilyen kegyeletsértő pusztítást? Nem tudják, hogy egy síremlék felállítása több ezer forintba kerül. Hallottuk, ezt a temetőt szanálásra ítélték. A sírok többsége azonban még rendezett, a hozzátartozók többsége látogatja azokat. Ezért kérjük az illetékeseket, intézkedjenek, hogy ez a sajnálatos eset ne ismétlődhessen meg.

Tóbiás és Bulajcsek
család Tatabánya

SZTK-tanácsadó

K. I. TATABÁNYAI OLVASÓNK azt kérdezte, hogy ha szemüvegrendelvény beváltása esetén nem SZTK keretet és tokot kér, hanem azt, amit ő választ, beszámítja-e az OFOTÉRT az SZTK-keret és tok árát?

A kérdésre egyértelmű „igen" a válaszunk.

A 15 százalékos térítési díj megfizetése mellett a társadalombiztosítás terhére kiadott, közismert SZTK-keret ára 13,30 forint. A szemüveghez mindenkinek jár egy papírtok, aminek 2,30 forint a 15 százalékkal csökkentett ára. Ha valaki tehát nem SZTK keretet és tokot kér az OFOTÉRT-nak 15,60 forintot kell levonni a neki tetsző keret és tok árából. Így például, ha az egyénileg választott keret ára 50 forint a toké 25 forint, akkor 75 forint helyett 59,30 forintot kell fizetnie az igénylőnek. Természetesen meg kell az üvegek után is fizetni a térítési díjat, ami a szükséges üveg erősségétől függően változik.

Előfordul, hogy az SZTK keretnek letörik a szára, ami nem pótolható másikkal. A társadalombiztosítás ezen a hibán is segít. Az OFOTÉRT térítésmentesen, minden orvosi javaslat vagy más írás nélkül másik, hasonló keretbe helyezi az üveget.

Két esetben a társadalombiztosítás a fentinél jobb minőségű keretet is ad. Gyermekek részére — 14 éves korig — fémbetétes, hajlítható szárú keretben kell kiadni a szemüveget akkor is, ha az orvos ezt külön nem is javasolja. A fémbetétes keret térítési díja 7,40 forint.

Úgynevezett Danuvia keretbe kell helyezni az üveget, ha a szemüveg erőssége 8,0 dioptriánál nagyobb. Ennek térítési díja 7,70 forint. Ezek ismeretében — mindenki nyomon követheti az OFOTÉRT számítását, és maga is meggyőződhet a fizetendő térítés helyességéről, eltérés esetén reklamálhat.

★

H. FERENC TATABÁNYAI ELŐFIZETŐNK rövidesen nyugdíjba megy. Nemrég olvasott a nyugdíjnál figyelembe vehető munkabérátlag számításáról, a saját problémájára azonban nem talált választ. Azt szeretné tudni, hogy a rendes munkaköre mellett végzett egyéb munkájáért fizetett béreket beszámítják-e a nyugdíj-alapba?

A fő munkaköre asztalos. Emellett a munkáltató engedélyével tanulókat oktatott majd egy más intézmény részére másodállásban ugyancsak asztalos munkát végzett. A tanulók oktatásáért és a másodállású munkáért járó béreket nem a saját vállalatától kapta, hanem attól az intézménytől, amely az oktatással, illetve a másodállással megbízta. Amint írta hozzátartozik a problémájához, hogy a főállásában éppen a másodállásai miatt nem kapta meg azt az órabért, amely szakképzettsége folytán megillette volna.

A kérdés megoldásához ismertetjük a nyugdíjtörvény idevonatkozó rendelkezéseit. Ezek szerint a mellékfoglalkozásból, másodállásból kapott munkabéreket a nyugdíj kiszámításánál csak akkor lehet figyelembe venni, ha a mellékfoglalkozás, másodállás engedélyezése alkalmával csökkentették a dolgozó munkaidejét és munkabérét a főállásban. Ha ilyen csökkentés nem történt, akkor a mellékfoglalkozásból másodállásból származó munkabérek beszámítására nem kerülhet sor.

Olvasónk közlése szerint nem csökkentették munkaidejét és munkabérét a főállásban ezért a másodállásaiból származó béreit nem lehet majd figyelembe venni a nyugdíj megállapításánál.

Azt a panaszát, hogy órabérét nem megfelelően állapították meg, a nyugdíjszabályok nem oldhatják meg. Arra nincs lehetőség, hogy a nyugdíjazás alkalmával orvosolják az éveken át elszenvedett valódi vagy vélt bérsérelmeket. Ezeket a munkaviszony alatt — általában a bérbesoroláskor — a munkaügyi szabályoknak megfelelően kell rendezni. A nyugdíjat a ténylegesen kapott bérek alapján állapítják meg, nem lehet olyan „eszmei" magasabb bért figyelembe venni, mely a dolgozó szerint „járt volna". Olvasónknak tehát azt tanácsoljuk, hogy ha a bérbesorolást sérelmezi, akkor azt még most kísérelje meg a munkáltatójával rendezni, mert a nyugdíjazás alkalmával ezt a sérelmet nem tudják orvosolni.

★

B. A. ESZTERGOMI OLVASÓNK mint házfelügyelő dolgozik. Két gyermeke van, mindkettő általános iskolai tanuló. Az a kérése, írjuk meg, hogy mint házfelügyelő kaphat-e gyermekei után családi pótlékot, mert igénye bejelentésénél határozott választ nem kapott és attól fél, hogy végül is nem folyósítják részére a családi pótlékot.

A házfelügyelők is lényegileg határozatlan munkaidejű dolgozók, mivel a házfelügyelői munkaviszony keretében végzett munka időtartama nem állapítható meg, sem előre sem utólag olyan bizonyossággal, mint az egyéb munkaszerződésbe foglalt általános munkaviszonyoknál. A házfelügyelői munka a házfelügyelői feladatok ellátásához igazodik, munkaidejüket a munkavégzés és készenléti szolgálat együttes ideje teszi ki. Ennek időtartamát megállapítani és ellenőrizni nem lehet.

A SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósága által kiadott ügyviteli utasítás szerint az a házfelügyelő jogosult családi pótlékra, akinek a házfelügyelői tevékenységén kívül egyéb elfoglaltsága nincs — feltehetően ledolgozza a teljes munkaidőt, a napi 8 órát, és házfelügyelői munkaviszonyában a jogosultsága megvan. Ez a 2 gyermek, valamint legalább 18 napi munkavégzés havonta.

Az a házfelügyelő, aki a munkaviszonya mellett — munkaviszonynak nem minősülő — keresőfoglalkozást is folytat a családi pótlékra csak abban az esetben jogosult, ha munkaviszonyából származó munkabére az egyéb keresőfoglalkozásból eredő keresetét vagy jövedelmét meghaladja. Ha a mellékkereset alkalmi munkából származik, azt figyelmen kívül kell hagyni.

Az olvasó kérdezett — az illetékesek válaszoltak

Megkapta nyereményét

Október 2-án, Nyertem, és mégsem címmel jelent meg rovatunkban Gálicz Mihály esztergomi olvasónk levele arról, hogy névre szóló szénutalványával 200 forint jutalmat nyert, de nem kapta meg, mivel nem őrizte meg utalványát. Nem tudta, hogy még szüksége lehet rá, mivel szenét már kiváltotta.

A Győr-Tatai TÜZÉP Vállalat intézkedett, hogy olvasónk nyilatkozat ellenében megkaphassa nyereményét. Át is vette. A vállalat egyidejűleg közölte, hogy szeptember 30-ig meghosszabbította a tárgynyeremény kiváltásának határidejét. Azoknak a nyerteseknek tehát, akik nem vették át tárgynyereményüket, a korábban kitűzött augusztus 15-i határidőig, volt alkalmuk rá később is.

Lapunk megragadja az alkalmat és itt fejezi ki köszönetét és elismerését a Győr—Tatai Tüzelőszer és Építőanyag Kereskedelmi Vállalatnak következetes erőfeszítéseiért, eredményes intézkedéseiért, amelyeket a szerkesztőségünkhöz érkezett kisebb-nagyobb sérelmek orvoslásáért tesz.

Négy nap alatt megjavították

Az október 9-i lapunkban közzétett, Még el sem vitték, mire lesz kész? című panaszra a kisbéri GELKA-szerviz adott választ. A gyors javításon és értesítésen kívül külön érdeme a szerviznek, hogy a problémáit bemutatva, nem mentegetőzni próbál, hanem kéri szerkesztőségünket, ismertessük részletesen szolgáltatási rendszerüket és szabályaikat. Ezt külön cikkben meg is tesszük, hogy olvasóinkat, illetve a GELKA javító szolgáltatásait igénybe vevőket megkímélhessük a félreértésektől, bosszankodásoktól.

Van mentőláda

Horváth Mária tatai olvasónk október 18-i, Még mindig rossz a járdaszegély című levelének egyik megjegyzésére reagált a megyei művelődési központ igazgatója.

A kifogás jogos — írta — mert bár van a művelődési központnak sebkötöző csomagja, az nem volt hozzáférhető helyen, amikor a levél írójának szüksége lett volna rá. Gondoskodtak róla, hogy a jövőben ez ne fordulhasson elő. Az elsősegélynyújtó csomag kéznél van, ám kívánják, hogy a művelődési központ vendégeinek ne legyen rá szükségük.